

GYNAECOLOGISCHE TUMOREN

radiotherapie

Verbeeten **Radiotherapie**

U wordt in Instituut Verbeeten behandeld voor een gynaecologische tumor. Tijdens het gesprek met uw bestralingsarts hebt u uitleg gekregen over uw ziekte en behandeling. In deze folder kunt u alle informatie over de bestraling van een gynaecologische tumor nog eens nalezen.

De bestralingsvoorbereiding

Voorafgaand aan de bestralingen worden een CT-scan en een **bestralingsplan** gemaakt.

Een **CT-scan** is een onderzoek met röntgenstralen, waarbij afbeeldingen worden gemaakt van dwarsdoorsneden van uw buik. Zo wordt de exacte positie van de tumor en organen bepaald. Soms is het nodig om de vagina te markeren; er zal dan een dun slangetje met loodbolletjes ingebracht worden. Dit slangetje wordt na het maken van de CT-scan verwijderd.

Tijdens het maken van de CT-scan ligt u in dezelfde houding en op eenzelfde tafel als later bij de bestralingen. De tafel schuift tijdens het maken van de foto's langzaam door een grote ring, waarbij een smalle bundel röntgenstraling in enkele seconden om het lichaam draait. De computer verwerkt deze bundeltjes tot röntgenfoto's.

Bij elke bestraling moet het bestralingsgebied op de juiste wijze worden ingesteld. Daarom worden markeringspunten met viltstift op uw huid getekend en worden een paar kleine tatoeageprikjes in de huid gezet. Houd er rekening mee dat de

stift kan afgeven op uw kleding. Ook worden er enkele digitale foto's van het te bestralen gebied gemaakt.

De röntgenfoto's die gemaakt zijn bij de CT-scan worden gebruikt om een individueel **bestralingsplan** te maken. Op de foto's geeft de bestralingsarts het te bestralen gebied aan. Vervolgens wordt precies berekend waar, hoe en hoelang u bestraald gaat worden. Hierbij wordt de hoeveelheid gezond weefsel binnen het bestralingsgebied zoveel mogelijk beperkt.

Tijdsduur

Het maken van de CT-scan duurt ongeveer een half uur. Eén tot twee weken later start de bestraling.

De bestralingen

Voor elke bestraling meldt u zich bij de balie radiotherapie. Vervolgens neemt u plaats in de wachtruimte van uw bestralingstoestel, waar een radiotherapeutisch laborant u op komt halen.

Tijdens de bestralingen ligt u in dezelfde houding als tijdens het maken van de CT-scan. Laserlijnen in de bestralingsruimte en de tatoeagepuntjes op uw huid worden gebruikt om u in de juiste houding te leggen. Als het bestralingstoestel klaarstaat verlaten de radiotherapeutisch laboranten de bestralingsruimte. Nadat alle gegevens met de computer zijn gecontroleerd kan de bestraling starten. Regelmatig worden er voorafgaand aan de

bestraling foto's gemaakt ter controle van de bestraling. Van de bestralingen zelf voelt en ziet u niets. U bent alleen in de bestralingsruimte. De laboranten kunnen u zien en horen via een monitor en intercom.

Vorbereiding CT-scan en bestraling

De positie van organen in de buik wordt beïnvloed door de vulling van de endeldarm en de blaas. Om u zo goed mogelijk te kunnen bestralen en om de hoeveelheid gezond weefsel binnen het bestralingsgebied zoveel mogelijk te beperken, is het belangrijk dat de vulling van de blaas tijdens het maken van de CT-scan en tijdens de bestralingen hetzelfde is.

Wij adviseren u om 1 uur vóór het maken van de CT-scan en vóór elke bestraling voor de laatste keer naar het toilet te gaan om uit te plassen. Hierna drinkt u 2 tot 3 glazen water (1/4- 1/2 liter).

Het is belangrijk is dat u tijdens de bestraling goed stil kunt liggen. De blaas mag daarom niet zo vol zijn dat er van aandrang sprake is.

Controle

Tijdens de bestralingen kunt u met vragen of klachten altijd terecht bij de laboranten op uw bestralingsstoel. Regelmatig wordt een afspraak gepland met uw bestralingsarts.

Deze zal met u bespreken bij welke arts en wanneer u na de bestralingen op controle komt.

Mogelijke bijwerkingen

Het gedeelte van de huid dat bestraald wordt kan een huidreactie gaan vertonen. In het algemene informatieboekje vindt u adviezen hoe u deze reactie kunt beperken.

Vaak is het onvermijdelijk dat een gedeelte van de urineblaas, de darmen en de vagina wordt meebestraald, wat kan leiden tot irritatie van dat weefsel.

Om irritatie van het blaasweefsel zo beperkt mogelijk te houden wordt u bestraald met een "gevulde blaas". Irritatie van de blaas kan klachten geven bij het plassen. Misschien moet u vaker plassen en hebt u daarbij een branderig gevoel. Soms wordt het moeilijker de plas op te houden.

Soms kunt u last krijgen van misselijkheid. Irritatie van het darmweefsel kan diarree en darmkrampen veroorzaken. De diëtist kan u hierover adviseren. Bij irritatie van de vagina kan de bestralingsarts een crème voorschrijven.

Bespreek uw klachten met uw bestralingsarts. Zonodig kan hij u medicijnen of een crème voorschrijven om de klachten te verminderen.

Contact

Als u vragen hebt over de bestraling, kunt u die stellen aan een medewerker van het bestralingstoestel.

Als u een vraag hebt die niet kan wachten tot de (volgende) bestraling, kunt u contact opnemen met **telefoonnummer 013-594 77 77**.

Nog even dit...

Omdat in ons instituut heel veel afspraken voor heel veel patiënten gemaakt worden, kunnen wij helaas geen rekening houden met ieders voorkeuren.

Als u (dringende) afspraken in een ziekenhuis hebt tijdens de bestralingsserie, horen we dit graag zo spoedig mogelijk. Samen met u zullen we dan naar een passende oplossing zoeken.

Ook als u een afspraak hebt, maar om welke reden dan ook niet kunt komen, vragen wij u om met ons contact op te nemen.

U kunt ons hiervoor op werkdagen van 08.45 tot 11.30h en van 14.00 tot 16.30 uur bellen op **telefoonnummer 013-594 76 46**.

Als op de dag van de afspraak blijkt dat u deze niet kunt nakomen, vragen we u contact op te nemen met **telefoonnummer 013-594 77 77**.

Instituut Verbeeten
Brugstraat 10
5042 SB Tilburg
☎ 013-594 77 77

versie: juni 2010